

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Raadsvragen CDA; ondersteuning boeren bij stoppersregeling

Collegedatum: 4 februari 2025

Kernboodschap

De gemeente Wijchen biedt ondersteuning aan agrarische bedrijven die willen stoppen met hun veehouderijtak. De gemeente denkt actief mee met de agrariër wanneer zij vragen hebben over de mogelijkheden van een herbestemming. Wanneer een veehouderijbedrijf een concreet principeverzoek heeft ingediend voor een herbestemming wordt het verzoek in behandeling genomen en getoetst aan het vigerend beleid.

Voor het beëindigen van een veehouderijtak is vaak een wijziging van het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) nodig. De gemeente begeleidt een dergelijk procedure. Het is aan de gemeenteraad om uiteindelijk een wijziging van de bestemming vast te stellen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Vragen en antwoorden

- 1. Is het college op de hoogte van veehouders binnen de gemeente Wijchen die zich hebben aangemeld voor deelname aan de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Lbv-plusregeling?**

De gemeente Wijchen is op de hoogte van de veehouders die zich binnen de gemeente Wijchen hebben aangemeld voor deelname aan de Landelijke beëindigingsregeling Veehouderijen (hierna Lbv). Het gaat om vijf bedrijven. Er is geen aanvraag ingediend voor de Lbv-plusregeling.

- 2. Hoe verhoudt dit aantal zich tot het totale aantal veehouderijbedrijven binnen de gemeente, en op welke manier is de gemeente hierbij betrokken?**

De Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) geeft aan dat er momenteel 102 actieve veehouderijen in Wijchen zijn geregistreerd. Van deze 102 veehouderijen hebben zich dus vijf bedrijven gemeld die gebruik willen maken van de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijen. Deze bedrijven hebben alle een positief besluit gehad om hun verzoek van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Dit betekent dat deze bedrijven in aanmerking komen voor een subsidie

voor het beëindigen van hun veehouderijbedrijf. Of deze vijf bedrijven ook daadwerkelijk gaan stoppen is niet bekend. Op basis van een positief besluit van de RVO kunnen de agrariërs bepalen of zij instemmen met een overeenkomst waarin vastgesteld wordt dat het bedrijf blijvend stopt.

3. Op welke wijze ondersteunt het college de deelnemende veehouders bij het proces van bedrijfsbeëindiging, met name op het gebied van vergunning wijzigingen, toekomstgesprekken en begeleiding in het herbestemmingsproces van agrarische gronden? Is de gemeente van plan dit te gaan doen?

Agrariërs die zich hebben gemeld voor de Lbv regeling en ook daadwerkelijk hun veehouderijtak willen beëindigen zullen hun agrarische bedrijfsbestemming moeten wijzigen zodat in de toekomst er geen vee meer gehouden mag worden. Met alle vijf betrokken agrariërs zijn ambtelijke gesprekken gevoerd over mogelijkheden van een herbestemming. Voor een deel van de betrokken agrariërs heeft dit geleid tot een principeverzoek en wordt een bestemmingsplanwijziging voorbereid.

4. Heeft het college reeds aanspraak gemaakt op de door het Rijk beschikbaar gestelde € 27.000 per deelnemende veehouderijlocatie voor de uitvoeringskosten?

Het Rijk stelt een tegemoetkoming beschikbaar aan gemeenten voor de uitvoeringskosten van de stikstofregelingen. De tegemoetkoming wordt uitgekeerd via decentralisatie-uitkeringen in het gemeentefonds. Het gaat om € 27.000 per deelnemende veehouderijlocatie. De gemeente Wijchen heeft in 2024 via de algemene uitkering in totaal € 44.000 ontvangen.

5. Zo ja, hoe worden deze middelen ingezet om de veehouders adequaat te begeleiden en de capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie te waarborgen?

De middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld als tegemoetkoming voor de uitvoeringskosten van de Lbv zijn toegevoegd aan de algemene middelen en dus niet apart gelabeld. Dit is gedaan omdat de werkzaamheden die voortkomen uit de Lbv ook uit de algemene middelen wordt betaald.

6. Hoe beoordeelt het college de impact van de stoppersregeling op de ruimtelijke ordening in de gemeente Wijchen?

Dat agrarische bedrijven stoppen en nadenken over een herbestemming is niet nieuw. Er zijn de afgelopen jaren meerdere plannen gemaakt voor agrariërs die willen stoppen. Het gaat dan meestal om VAB ontwikkelingen. VAB staat voor Vrijkomende Agrarische bedrijfslocaties. Het is waarschijnlijk dat door de stoppersregeling meer bedrijven zich bij de gemeente melden met plannen voor een herbestemming.

Nieuwe initiatieven worden getoetst aan het gemeentelijk beleid, maar ook aan het provinciaal beleid. Feit is dat diverse functies in het buitengebied van Wijchen, en dat geldt voor het buitengebied in Nederland in het algemeen, een claim leggen op het buitengebied. Het is aan de diverse overheden om hier een integrale afweging te maken en de diverse belangen tegen elkaar af te wegen.

7. Wordt hierbij actief gekeken naar de kansen voor natuurontwikkeling of alternatieve invullingen van vrijkomende agrarische gronden?

Het is aan de agrarische ondernemer om te bepalen welke wijziging hij of zij wil doorvoeren, uiteraard binnen de diverse beleidskaders. Natuurontwikkeling is veelal geen specifiek doel, maar behoort wel tot de mogelijkheden. Wel wordt bij een wijzigingen van de agrarische bestemming gekeken naar een goede ruimtelijke inpassing.

8. In hoeverre werkt de gemeente samen met de provincie Gelderland en buurgemeenten om de stoppersregeling effectief uit te voeren?

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een landelijke regeling. Agrariërs die willen stoppen dienen zich dan ook bij het Rijk te melden. Vanuit het Rijk kunnen ondernemers ondersteuning krijgen middels een zaakbegeleider.

De provincie Gelderland en het Rijk hebben een 'Samenwerkingsovereenkomst Uitvoering Aanpak Piekbelasting Gelderland' gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over de samenwerking tussen partijen bij de uitvoering van de Aanpak Piekbelasting in de provincie Gelderland. De gemeente Wijchen heeft vervolgens een 'Toetredingsovereenkomst Uitvoering Aanpak Piekbelasting Gelderland' gesloten met de provincie Gelderland. Deze overeenkomst is een uitvoering van de 'Samenwerkingsovereenkomst' tussen het Rijk en de Provincie. Door het aangaan van de 'Toetredingsovereenkomst' stemt de gemeente Wijchen in met de samenwerkingsovereenkomst tussen het Rijk en de Provincie.

9. Worden er gezamenlijke initiatieven genomen voor kennisdeling, het opstellen van beleidskaders of het coördineren van de begeleiding van stoppende veehouders?

De gemeente Wijchen heeft een interne coördinator aangewezen die contact onderhoudt met de provincie. Hij is voor interne medewerkers het aanspreekpunt. Ook de provincie heeft één contactpersoon. Kennis wordt onderling gedeeld.

De agrarische ondernemers die willen meedoen met de Lbv krijgen een zaakbegeleider toegewezen vanuit het Rijk. Een zaakbegeleider denkt met de agrariër mee over de mogelijkheden voor de toekomst van een agrarisch bedrijf. De zaakbegeleider heeft brede ervaring in de agrarische sector en kent de weg binnen de landelijke overheid, provincies en gemeentes. De zaakbegeleider geeft informatie en ondersteuning.

10. Wat is de status van de uitvoering van de raadsbreed aangenomen motie 'Samen haalbare plannen maken voor stikstofreductie' uit 2022? Waarbij de hoofdpijn was om als college, zodra de plannen vanuit de provincie vorm krijgen, te bekijken op welke wijze de gemeente hierin een rol kan spelen, bijvoorbeeld door gezamenlijk met de provincie lokaal het gesprek over haalbare stikstofreductie op gang te brengen, samen met de boeren uit ons buitengebied. In hoeverre is daar gevolg aan gegeven en wat zijn de resultaten tot nu toe?

Ten tijde van de motie is geconstateerd dat in gesprek gaan met de Wijchense boeren over stikstofreductie voorbarig is, omdat we toen de plannen en/of

maatregelen nog niet kenden. Ook nu een deel van de maatregelen bekend is, is de rol van de gemeente beperkt als het gaat om stikstofreductie.

Om stikstofreductie te kunnen bewerkstelligen is duidelijk beleid en sturing nodig vanuit de hogere overheden, met name vanuit het Rijk. Het stikstofdossier is een lastig dossier gebleken. Tot op heden is het beleid om stikstof te reduceren beperkt. Eén van de weinig concrete maatregelen vanuit het Rijk is de Lbv. De Lbv is een stimuleringsregeling waarmee wordt getracht om agrarische bedrijven op een vrijwillige basis te laten stoppen met hun veehouderijtak zodat stikstofreductie optreedt. De gemeente Wijchen pakt hier de rol op als facilitator. Dit betekent dat Wijchen meedenkt met agrarische bedrijven die willen stoppen met hun veehouderijtak over een herbestemming. Wanneer een agrariër een wijzigingsplan heeft bedacht waarmee de gemeente kan instemmen zal de gemeente de bestemmingsplanwijziging zo goed mogelijk begeleiden.

Met de beantwoording van deze vragen is er een gevolg gegeven aan de betreffende motie.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.